

בית משפט השלום בחיפה

14 מאי 2015

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף

השיקום

1 משום שאותו רס"ר אטינגר אינו בצבא ועל זה הוא סירב לשתף פעולה והן משום שהפנייה לקבל את
2 המסמכי בריאות הנפש מהצבא נתקלה בתשובה שלאחר 7 שנים לא שומרים את המסמכים. ולכן זה
3 גרם לקושי רב בבירור התביעה וזו גם הסיבה לדחות את התיק בגלל התיישנות.

4 **ב"כ המערער**
5 אכן לצערנו מאיר כץ הלך לעולמו ונפטר, את התצהיר שלו אי אפשר לקבל. אם חברתי הצליח להגיע
6 לאותו רס"ר אטינגר ניתן היה לזמנו וקצין תגמולים יש סמכויות של ועדת חקירה ואפשר היה לזמן
7 אותו ואת זה שהוא לא שיתף פעולה זהו לא תירוץ.

8 **ב"כ המשיבה:**
9 לגבי החבלה בידיים יש מסמך של ד"ר מרתה פסקל שגם זה סופר לה שנים רבות לאחר מכן.

10
11
12
13 **פסק דין**

14
15 1. בפנינו ערעור על החלטת המשיב מיום 29/7/13 לפיה נקבע שאין קשר בין מחלתו הנפשית
16 של המערער לבין תנאי שירותו וזאת כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום)
17 תשי"ט 1959 (נוסח משולב) (להלן: "חוק הנכים").

18
19 2. ב"כ המערער סומך על חוות דעת שנכתבה על ידי המומחית מטעמו ד"ר עדינה נעון,
20 פסיכיאטרית מומחית, שהתייחסה לאירועים שפקדו את המערער במהלך הימים הספורים
21 שבהם היה בשירות צבאי ולקביעתה כי על אף דלות הימים, מחלת הסכיזופרניה ממנה
22 סובל המערער התפרצה במהלך השירות הצבאי וזאת בשל הלחצים בהם היה נתון ואשר
23 אלה תוארו על ידו, כפי שנפרט להלן.

24
25 3. ב"כ המשיב ביקשה לדחות את הערעור תוך שהיא סומכת על חוות דעת מטעם ד"ר חיים
26 שם דוד, פסיכיאטר מומחה, שאומנם הסכים שמחלת הסכיזופרניה התפרצה במהלך
27 שירותו הצבאי הקצר אך טען שהלחצים בהם היה נתון בשירות זה אינם יכולים לגרום
28 להתפרצות מחלתו וזו התפרצה קודם לשירותו הצבאי.

29
30 4. בתצהירו התייחס המערער לגיוסו לשירות סדיר בצה"ל ביום 17/10/91 בפרופיל 82 בגין
31 עיוורון צבעים ולאחר קורס טירונות וקורס מכ"ים שנמשכו כ-3 חודשים בחורף 1991 הוא
32 התחיל את לימודיו בטכניון במסגרת עבודה אקדמאית בפקולטה להנדסה אזרחית.
33 המערער סיים לימוד סמסטר אביב ולאחר מכן סמסטר חורף וסמסטר אביב נוסף דהיינו

בית משפט השלום בחיפה

14 מאי 2015

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף

השיקום

1 בין השנים 1991-1993. בתחילת חודש מאי, זומן המערער לוועדה בשלישות הצבאית זאת
2 מאחר וממוצע ציוניו לא הגיע לנדרש בעתודה ועל אף שהועדה אישרה לו את המשך לימודיו
3 תחת התנאי שישפר את ציוניו, החליט המערער להפסיק את לימודיו וקיבל מועד לגיוס
4 והוא 17/5/93. בהמשך התצהיר כותב המערער שטרם גיוסו נקבע לו פרופיל רפואי 45 עקב
5 בעייה אורטופדית בכפות הרגליים וביום הגיוס הוא הגיע לבקו"ם בכוחות עצמו, קיבל ציוד
6 והפנייה לפיקוד העורף ברמלה, לשם נסע בתחבורה ציבורית. עם הגיעו לקורס החילוץ
7 התברר למערער שהקורס מיועד לבעלי כושר גופני גבוה הנדרשים לעמוד במטלות פיזיות
8 קשות ואוכלוסיות השוהים בקורס "לא היתה מהמשובחות בלשון המעטה". המערער
9 המשיך ותיאר את היחס המזלזל לו זכה מחיילים אחרים, כולל יריקות בפניו, ניסיון להפילו
10 באמצעות מטאטא, לעג מתמשך, איומים באמצעות אולרים וסכינים תוך הפחדתו שאם
11 יתלונן בפני הרס"ר הם ידקרו אותו. המערער המשיך וטען שהחיילים דחקו אותו בכל
12 הזדמנות ומסכת היריקות כלפיו והאיומים נמשכה. המערער תיאר שהיה מגיע לביתו בשעה
13 מאוחרת בלילה כשהוא מותש וכי על אף הימים הבודדים בהם שירת מצבו החמיר ואז
14 הוריו לקחו אותו לביה"ח 10 ומשם לאישפוז בביה"ח רמב"ם וזאת בשל מחשבות שווא,
15 כאילו המדינה נכבשה על ידי מדינות ערב ומחשבות שווא נוספות. המערער אושפז בביה"ח
16 ובהמשך שוחרר המשך שירות.

17
18 בעדותו בפנינו תיאר המערער את האיומים שהפעילו כלפיו החיילים ואת היריקות, הלעג
19 וההשפלות להם "זכה". בטרם עדות המערער, תהינו מדוע המערער לא ציין בפני המומחית
20 מטעמו שבדקה אותו בשנת 1995 את נושא ההתעללות על ידי חיילים אחרים, ודבר זה עורר
21 בעינינו ספק. המומחית מטעמו ציינה שהיא מאמינה לתיאור שהוא מסר לה בנוגע לאותה
22 התעללות והדגישה שאילו היה מוסר את אותן תיאורים שעה שטיפלה בו בשנות ה-90
23 לבטח היתה רושמת זאת. המומחית הוסיפה ואמרה שבכל מקרה היא מאמינה לתיאורים
24 שלו ומחלת הסכיזופרניה ממנה הוא סובל טישטשה את מחשבותיו וזו כנראה הסיבה שהוא
25 לא סיפר אותה עת על ההתעללות. במהלך עדותו בפנינו חזר כאמור המערער על תיאור
26 ההתעללות ולפתע הוא נזכר שהוא כתב בכתב ידו, עוד באמצע שנות ה-90, מכתב תלונה
27 בנוגע להתנהגות החיילים כלפיו וזאת באמצעות עו"ד אליהו שמואלי. עו"ד של המערער,
28 במהלך עדות מרשו, אמר שאכן יש ברשותו מכתב כזה והמכתב הוגש לעיונו. המערער
29 אישר שאת המכתב כתב בכתב ידו והוא כולל 7 עמודים. המערער מתאר במכתב זה את
30 לימודיו בטכניון והחלטתו להתגייס לצבא בכדי לשרת עם בני גילו ודבריו אלו תואמים את
31 עדותו בפנינו. דברים אלו גם מסבירים את הירידה בציוניו בטכניון על אף כישרונו בתחום
32 המתמטי בזמן ביה"ס, כאשר הוא עצמו הסביר שלא אהב את התחום אותו למד בטכניון

בית משפט השלום בחיפה

14 מאי 2015

נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף

השיקום

1 תנאי שירותו, ומאחר ואנו נתנו אמון מלא בדברי המערער שקיבלו חיזוק במכתב שנכתב על
2 ידו עוד במחצית שנות ה-90 הגענו למסקנה שהמערער אכן עבר את אותה התעללות על ידי
3 חיילים אחרים במהלך השירות הצבאי. אומנם המערער לא תיאר בכתב ידו את נושא
4 הסכינים, אך כל יתר הדברים, כולל מקל, יריקות, זלזול ולעג צוין על ידו ואנו מקבלים את
5 דבריו היום בפנינו שכל התיאור שנמסר על ידו מאחר וזה קיבל חיזוק באותו מכתב הוא
6 תיאור נכון כולל עניין הסכינים וזאת על אף שהוא לא ציין זאת במכתבו.

7
8 מאחר ואין חולק שמחלת הסכיזופרניה ממנה סובל המערער התפרצה במהלך שירותו
9 הצבאי כשבוע לאחר גיוסו הרי שהתקיים הקשר הסיבתי העובדתי לשירות הצבאי וזאת בין
10 מחלת המערער לבין אותו שירות. עתה נבדוק אם התקיים גם קשר סיבתי משפטי בין
11 השירות לבין המחלה לצורך הכרה בזכאותו של המערער. נקבע לא אחת שגם אם המחלה
12 היא קונסטיטוציונלית ואף תורשתית הרי שגם אז יש להכיר בה כמחלה שנגרמה על ידי
13 השירות הצבאי שעה שזו פרצה תוך ועקב תנאי השירות. בכדי לבחון קיומו של קשר סיבתי
14 משפטי, יש לצורך בבחינה סובייקטיבית ואובייקטיבית שוכנענו שרגישותו המיוחדת של
15 המערער הושפעה מהתנהלות יתר החיילים ותנאי השירות שלו שהיה קצר ועובדה שמחלתו
16 התפרצה בזמן שירותו הצבאי. בנוגע ליסוד האובייקטיבי יש לבחון אם האירועים שתוארו
17 על ידי המערער הם יחודיים על ידי השירות הצבאי ולא אירועים שיכולים להתקיים גם
18 בחיי האזרחות. המערער תיאר את התנהלות יתר החיילים כלפיו הלעג והזלזול והאיזמים
19 שהפעילו כלפיו כאשר נעמדו במסדרי שלשות, היותו נתון במסגרת עם חיילים בעייתיים
20 שהמערער לא היה משתלב עימם בחיי האזרחות ולא היה נפגש עימם, והיות המערער שונה
21 שעה שהוא הגיע מהטכניון היישר לתוך קבוצת חיילים שהלימודים רחוקים מהם
22 והתנהגותם היומיומית שונה מזו שאליה מתורגל המערער. אלמלא המסגרת הצבאית לא
23 היה המערער פוגש בקבוצה מעין זו בחיי האזרחות והוא לא היה נשאר שעות רבות במסגרת
24 סגורה ולא היה מטורטר חזרה לביתו כפי שקרה. מסקנתנו היא שהאירועים שפקדו את
25 המערער הם יחודיים לשירות הצבאי ובהצטרף היסוד הסובייקטיבי והיסוד האובייקטיבי
26 הגענו למסקנה שגם הקשר הסיבתי המשפטי מתקיים ביננו.

27
28 ב"כ המשיב טענה נוספת של התיישנות ואולם טענה זו מנוגדת לקביעת ביהמ"ש
29 המחוזי, שקבע שקיימת חבלה רשומה ועניינו של המערער שעבר כברת דרך של כל הערכאות
30 המשפטיות הקיימות, כולל ביהמ"ש העליון הוכרע, למעשה לא מצאנו שקיימות נסיבות
31 חדשות שיש בהן כדי לקבוע שענינו של המערער התיישן, ואנו דוחים את הטענה.

32

בית משפט השלום בחיפה

14 מאי 2015

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף

השיקום

11. סוף דבר ולאור כל המפורט לעיל אנו מקבלים את הערעור ומבטלים את החלטת המשיב
וקובעים כי מחלת הסכיזופרניה ממנה סובל המערער התפרצה תוך ועקב שירותו הצבאי.

אנו מחייבים את המשיב לשלם למערער סך של 5,000 ₪ עבור הוצאותיו וכן סכום נוסף על
סך 5,000 ₪ עבור שכ"ט עו"ד.

זכות ערעור, בשאלה משפטית בלבד, לביהמ"ש המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום כ"ה אייר תשע"ה, 14/05/2015 במעמד הנוכחים.

ד"ר אלכסנדר קורת
חבר הועדה

ד"ר צבי בן-יחשי
חבר הועדה

ד"ר זאיד פלאח, שופט
יו"ר הועדה

הוקלד ע"י: שרון + אודליה